

## Písemná zkouška z MB102 – 24. 1. 2008

Zadání si ponecháváte. Odevzdáváte pouze (řádně vyplněný) přiložený list.

### Část I. (Celkem 9 bodů.)

Ohledně instrukcí viz(te) přiložený list!

#### Část I. A. (Celkem 3 body.)

**Tvrzení 1.** Má-li funkce  $f$  v bodě  $x_0 \in \mathbb{R}$  vlastní obě jednostranné limity, pak je  $f$  na nějakém ryzím okolí bodu  $x_0$  ohraničená.

**Tvrzení 2.** Pro libovolnou funkci  $f$  spojitou a ohraničenou na intervalu  $(0, 10)$  je

$$\left| \int_0^{10} f(x) dx \right| \leq \int_0^{10} |f(x)| dx.$$

**Tvrzení 3.** Maclaurinova řada libovolného polynomu má konečný počet nenulových členů.

#### Část I. B. (Celkem 3 body.)

**Tvrzení 4.** Funkce

$$f(x) = \cos(\cos(\sin(-3x + 2))) + \operatorname{arctg}(2x^2 + 3) \cdot e^{-3x+2}, \quad x \in \mathbb{R}$$

je diferencovatelná na celém  $\mathbb{R}$ .

**Tvrzení 5.** K funkci

$$\frac{\ln x}{x}$$

existuje na intervalu  $(0, 1)$  primitivní funkce, která je vyšší funkcí, tj. není vyjádřitelná pomocí elementárních funkcí.

**Tvrzení 6.** Řada  $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt[n]{n}$  diverguje k  $+\infty$ .

#### Část I. C. (Celkem 3 body.)

**Tvrzení 7.** Libovolný polynom  $p$  je rostoucí v bodě  $x = 2$ , právě když je  $p'(2) > 0$ .

**Tvrzení 8.** Existuje funkce  $f$ , která má derivaci na intervalu  $I = [-2, 2]$  a pro kterou je dolní integrál z  $f$  na  $I$  ostře menší než horní integrál z  $f$  na  $I$ .

**Tvrzení 9.** Rovnice

$$y'' = 2x + 7y' - 6y$$

je lineární diferenciální rovnicí 2. řádu.

## Část II. (Celkem 11 bodů.)

**Úloha 10 (2 body).** Udejte příklad množin  $A, B, C \subseteq \mathbb{R}$  takových, aby platilo

$$A \cap B = \emptyset, \quad A \cap C = \emptyset, \quad B \cap C = \emptyset \quad \text{a} \quad \sup A = \inf B = \inf C = \sup C.$$

**Úloha 11 (1 bod).** Napište Weierstrassovu větu pro funkci  $f$ , která je spojitá na intervalu  $[a, b]$ , přičemž  $a < b$ ,  $a, b \in \mathbb{R}$ .

**Úloha 12 (3 body).** Nakreslete grafy funkcí

$$f(x) = e^{-|x|}, \quad x \in \mathbb{R}; \quad g(x) = \ln |x|, \quad x \neq 0, \quad x \in \mathbb{R}.$$

**Úloha 13 (1 bod).** Kolik existuje různých primitivních funkcí k  $f(x) = \cos(\ln x)$  na  $(0, 10)$ ?

**Úloha 14 (2 body).** Vyjádřete bez symbolů derivace a integrace výraz

$$\left( \int_x^0 t^5 \ln(t+1) dt \right)'$$

pro  $x \in (-1, 1)$ , je-li derivováno podle  $x$ .

**Úloha 15 (2 body).** Definujte geometrickou řadu. Poté uveďte, za jakých podmínek konverguje a jaký je v tomto případě její součet.

## Písemná zkouška z MB102 – 24. 1. 2008

Zadání si ponecháváte. Všechny listy, které budete odevzdávat, *čitelně* podepište. Zároveň uveďte také svoje UČO.

### Část III. (Celkem 10 bodů.)

Doplňte, že vyšetřením průběhu funkce  $f$  v níže uvedeném příkladu se rozumí „udat definiční obor a obor hodnot; případnou lichost, sudost, periodicitu; spočítat limity

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) \quad \text{a} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x),$$

jestliže existují; určit body nespojitosti a jejich druh včetně příslušných jednostranných limit (pokud existují), nulové body (pokud existují) a intervaly, kde je funkce kladná a kde záporná; stanovit první (a druhou, je-li potřeba) derivaci; intervaly, na kterých funkce roste, klesá, či je konstantní; všechny stacionární a inflexní body; všechny lokální extrémů (pokud existují); intervaly, kde je funkce konvexní a kde konkávní; všechny asymptoty; vypočítat hodnoty ve význačných bodech (tím se rozumí vyčíslit funkci ve stacionárních a v inflexních bodech a nalézt průsečíky s osami, existují-li); načrtnout její graf“.

**Příklad 16 (10 bodů).** Vyšetřete průběh funkce

$$f(x) = \operatorname{arctg} \frac{x}{2-x}.$$

### Část IV. (Celkem 20 bodů.)

**Příklad 17 (3 body).** Naleznete polynom  $p$  nejvýše třetího stupně, pro který platí

$$p(0) = 1, \quad p(1) = 0, \quad p(2) = 1, \quad p(3) = 10.$$

Výsledný polynom uveďte ve tvaru  $ax^3 + bx^2 + cx + d$ .

**Příklad 18 (3 body).** Určete derivaci funkce  $y = f(x)$  zadané rovnicí

$$\ln \sqrt{x^2 + y^2} = \operatorname{arctg} \frac{y}{x}.$$

**Příklad 19 (5 bodů).** Pro  $x \in (0, 1)$  vypočtěte

$$\int \left( \frac{x^2 + 1}{x(x^2 - 1)} + 2^x + \frac{3}{\sqrt{4 - 4x^2}} + 4 \sin x - 5 \cos x \right) dx.$$

**Příklad 20 (3 body).** Sečtěte

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{3^n}.$$

**Příklad 21 (3 body).** Určete poloměr a obor konvergence mocninné řady

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{3^n}{\sqrt{n^4 + 2n^3 + 111}} (x - 2)^n.$$

**Příklad 22 (3 body).** Najděte obecné řešení diferenciální rovnice

$$y' - \frac{y}{x} = 3xy^2.$$

## Část V. (Celkem 10 bodů.)

Počítáte 2 příklady ze 3 dle vlastní volby!

**Příklad 23 (5 bodů).** Uveďte  $x$ -ovou souřadnici  $x_A$  bodu paraboly  $y = x^2$ , který je nejbližší bodu  $A = [1, 2]$ .

**Příklad 24 (5 bodů).** Vypočtěte obsah  $S$  obrazce složeného ze dvou částí roviny vymezených přímkami  $x = 0$ ,  $x = 1$ ,  $x = 4$ , osou  $x$  a grafem funkce

$$f(x) = \frac{1}{\sqrt[3]{x-1}}.$$

**Příklad 25 (5 bodů).** Vyjádřete přibližnou hodnotu čísla  $\sin\left(\frac{\pi}{180}\right)$  s chybou ostře menší než  $10^{-8}$ .